

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/25/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013201172
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013201172.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: I., bytom M. XXX/X, R., zastúpenej JUDr. Genovévou Hlásnikovou, advokátkou so sídlom Dolný Vál 30, Žilina, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná č. 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/432423/2013 zo dňa 9. septembra 2013, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/156/2013-36 zo dňa 18. februára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/156/2013-36 zo dňa 18. februára 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 20S/156/2013-36 zo dňa 18. februára 2014 podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/432423/2013 zo dňa 9. septembra 2013, a to z dôvodu, že žaloba bola podaná oneskorene. V odôvodnení uznesenia krajský súd poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobkyni doručené uložením na pošte, keď zásielka bola uložená dňa 7. októbra 2013 a lehota troch dní od uloženia uplynula dňa 10. októbra 2013, pričom podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku je tento deň dňom doručenia napadnutého rozhodnutia a od neho začala plynúť lehota na podanie žaloby na súd. Skutočnosť, že po tomto dni v odbernej lehote na pošte žalobkyňa rozhodnutie fyzicky prevzala, nemá vplyv na deň riadneho doručenia uložením na pošte, ani na plynutie lehoty na podanie správnej žaloby. Posledný deň dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby pripadol na deň 10. decembra 2013 (utorok). Žalobkyňa podala žalobu až dňa 23. decembra 2013, teda po uplynutí zákonnej lehoty.

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie a navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že rozhodnutie žalovaného napadnuté žalobou je písomnosť, ktorá sa doručuje do vlastných rúk. Poukázala

na ustanovenie § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“), ak nebola fyzická osoba, ktorej má byť písomnosť doručená do vlastných rúk, zastihnutá v mieste doručenia, upovedomí ju doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určený deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a fyzickú osobu o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne fyzická osoba písomnosť do 15 dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa fyzická osoba o uložení nedozvedela. V súvislosti s týmto ustanovením žalobkyňa tvrdila, že jej pošta neoznámila uloženie zásielky (napadnutého rozhodnutia žalovaného), pričom podľa jej názoru prvostupňový súd relevantne neskúmal, či boli v danom prípade kumulatívne splnené všetky zákonné podmienky na uplatnenie inštitútu náhradného doručenia. Doručovateľ pri doručovaní rozhodnutia žalovaného nepostupoval v zmysle citovaného ustanovenia, pretože žalobkyni nedoručoval písomnosť dvakrát, s tým, že po prvom doručení by ju upovedomil, že jej zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Doručovateľ predmetné rozhodnutie doručoval len raz a keď sa mu ho nepodarilo doručiť, zanechal adresátovi oznámenie o uložení písomnosti a písomnosť uložil.

Podľa žalobkyne uplatnenie inštitútu náhradného doručenia podľa ustanovenia § 31 ods. 2 daňového poriadku prichádza do úvahy iba v prípade splnenia všetkých stanovených predpokladov, t.j. preukázanie skutočnosti, že adresát zásielky určenej do vlastných rúk sa v čase jej doručovania v mieste doručovania aj skutočne zdržoval, a teda mal aj reálnu možnosť dozvedieť sa o pokusoch poštového doručovateľa predmetnú zásielku mu doručiť (napr. stanovisko uverejnené v periodiku Zo súdnej praxe č. 4/2001), tiež preukázanie, že poštový doručovateľ dodržal postup pri doručovaní zásielky adresovanej do vlastných rúk, pretože ak napr. poštový doručovateľ po prvom neúspešnom doručovaní zásielky určenej do vlastných rúk zásielku ihneď uložil na pošte bez toho, aby sa pokúsil ju doručovať opakovane po tom, ako o tom adresáta vhodným spôsobom upovedomil, nemôže dôjsť k naplneniu zákonných podmienok na uplatnenie fikcie doručenia (napr. Výber rozhodnutí a stanovísk najvyššieho súdu 1/1971, Zborník stanovísk, správa rozhodnutí a stanovísk najvyššieho súdu č. 52/1996). Obdobne, ak doručienka zásielky určenej adresátovi do vlastných rúk, ktorá bola uložená na pošte, obsahuje iba jeden podpis poštového doručovateľa, nemá povahu verejnej listiny, pretože neobsahuje všetky predpísané náležitosti (C.H. BECK č. RNs C 155/2001).

Prvostupňový súd neskúmal, či v danom prípade boli splnené všetky zákonom požadované podmienky pre uplatnenie fikcie doručenia, a to relevantnými dôkazmi v podobe vyjadrenia poštového doručovateľa, či pri doručovaní predmetného rozhodnutia žalobkyni postupoval v súlade s poštovým poriadkom, najmä k tvrdeniu žalobkyne, že jej nebolo zanechané oznámenie o uložení úradnej zásielky na pošte.

K námietkam žalobkyne uvedeným v odvolaní žalovaný nepovažoval za potrebné sa vyjadriť, nakoľko podľa jeho názoru posúdenie dodržania zákonnej lehoty na podanie žaloby nie je v jeho kompetencii.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno vyhovieť.

Z predloženej spisovej dokumentácie krajského súdu, ktorej súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že rozhodnutie žalovaného bolo žalobkyni doručované prostredníctvom Slovenskej pošty v dňoch 4. a 7. októbra 2013 (piatok a pondelok), pričom po druhom neúspešnom doručení bola dňa 7. októbra 2013 zásielka uložená na pošte. Žalobkyňa prevzala zásielku na pošte v odbernej lehote, dňa 23. októbra 2013.

Pri vydaní rozhodnutia žalovaný postupoval podľa daňového poriadku, preto sa na posúdenie účinnosti doručenia použijú príslušné ustanovenia tohto všeobecne záväzného právneho predpisu.

Podľa § 31 ods. 1 daňového poriadku do vlastných rúk sa doručujú písomnosti,

- a) o ktorých tak výslovne ustanovuje tento zákon,
- b) ak je deň doručenia rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty, ktorej nesplnenie by pre adresáta mohlo byť spojené s právnou ujmom,
- c) ak tak určí správca dane.

Podľa § 31 ods. 2 daňového poriadku ak nebola fyzická osoba, ktorej má byť písomnosť doručená do vlastných rúk, zastihnutá v mieste doručenia, upovedomí ju doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určený deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a fyzickú osobu o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne fyzická osoba písomnosť do 15 dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa fyzická osoba o uložení nedozvedela.

Uvedený spôsob doručovania písomností v daňovom konaní reflektuje tiež Slovenská pošta, ako doručovateľ, a to v poštových podmienkach, kde je stanovený spôsob doručovania úradných zásielok so službou „opakované doručenie“, ktorý rešpektuje postup pri doručovaní ustanovený v daňovom poriadku.

Z údajov na doručenke, ktorá má povahu verejnej listiny, je zrejmé, že v prípade doručovania napadnutého rozhodnutia žalovaného boli vykonané dva pokusy o doručenie, tak ako to vyžaduje daňový poriadok. Po druhom neúspešnom pokuse o doručenie bola zásielka dňa 7. októbra 2013 uložená na pošte a vzhľadom na to, že žalobkyňa si ju do pätnásť dní od jej uloženia nevyzdvihla, považuje sa posledný deň tejto lehoty, 22. október 2013, za deň doručenia rozhodnutia žalovaného. Žalobkyňa si zásielku na pošte vyzdvihla osobne dňa 23. októbra 2013, čo svedčí o tom, že o uložení zásielky sa dozvedela. Žalobou podanou na Krajskom súde v Žiline osobne dňa 23. decembra 2013 sa žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 57 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Žalobkyňa ničím nepodložila tvrdenie, že poštový doručovateľ nevykonával opakované doručovanie rozhodnutia žalovaného, ale toto rozhodnutie uložil na pošte po prvom neúspešnom pokuse o doručenie. V prejednávanej veci nešlo o prípad vzniku fikcie doručenia, keď sa adresát o uložení zásielky na pošte ani nedozvedel. Žalobkyňa sa bezpochybné o uložení rozhodnutia na pošte dozvedela a tiež si ho aj osobne vyzdvihla. Mala teda vedomosť o tom, kedy bolo rozhodnutie na pošte uložené, a teda mala aj vedomosť o zákonných následkoch plynúcich z uvedenej skutočnosti. Žalobkyňa sa rozhodla využiť svoje právo a napadnúť rozhodnutie žalovaného žalobou na súde. Pri realizácii tohto práva musela okrem iného brať do úvahy aj procesnú podmienku na relevantné podanie žaloby na súd v podobe zachovania zákonnej dvojmesačnej lehoty. Žalobkyňa o uložení zásielky na pošte vedela, a teda musela vedieť aj o plynutí zákonnej lehoty na podanie žaloby na súd. Ak by aj odvolací súd vzal hypoteticky do úvahy konštrukciu žalobkyne, že poštový doručovateľ uložil zásielku na pošte hneď po prvom neúspešnom

pokuse o doručenie a teda by nedodrжал zákonný postup, ktorý sa vyžaduje pre náhradné doručenie, v takom prípade nemožno považovať za racionálny a logický taký postup žalobkyne, že podá žalobu na súd po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, pričom nesprávny postup doručovania nenamieta v podanej žalobe ani v priebehu prvostupňového konania, ale až v odvolacom konaní. Na základe uvedených skutočností považuje najvyšší súd tvrdenie žalobkyne za účelové a ako už vyššie uviedol, za nepodložené a ničím nepreukázané.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo uložené na pošte dňa 7. októbra 2013, lehota pätnásť dní uplynula, a dňom doručenia rozhodnutia v zmysle § 31 ods. 2 daňového poriadku, je deň 22. októbra 2013. Z uvedeného vyplýva, že posledným dňom dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby na súd bol 22. december 2013. Nakoľko žalobkyňa podala žalobu osobne na Krajskom súde v Žiline dňa 23. decembra 2013, najvyšší súd konštatuje, že tak urobila po uplynutí zákonnej lehoty.

Po oboznámení sa s uznesením krajského súdu, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania, dospel najvyšší súd k záveru, že v prejednávacom prípade krajský súd spoľahlivo zistil skutkový stav, avšak aplikoval naňho nesprávny právny predpis, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. V uvedenom zákone je náhradné doručovanie ustanovené obdobným spôsobom ako v daňovom poriadku, avšak lehota uloženia pre vznik fikcie doručenia je v týchto právnych predpisoch odlišná. Krajský súd preto ustálil odlišný dátum doručenia rozhodnutia žalovaného, ako aj uplynutia zákonnej lehoty na podanie žaloby. Toto pochybenie krajského súdu však nemalo vplyv na vecnú správnosť, a teda zákonnosť samotného výroku rozhodnutia. Keď najvyšší súd aplikoval na prejednávajúcu vec správny procesný predpis, výsledok právneho posúdenia veci bol ten istý, ako v prvostupňovom súdnom konaní, a teda že žaloba bola podaná oneskorene a konanie o nej je nutné podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastaviť.

Z uvedených dôvodov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/156/2013-36 zo dňa 18. februára 2014 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobkyňa nebola v konaní úspešná a žalovanému trovy konania podľa zákona neprináležia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.